

Prospective LIFE – shrnutí projektu

Název projektu: PROtect SPEcies aCTIVELY by LIFE – PROSPECTIVE LIFE

Kód projektu: 101104621; LIFE22-IPN-CZ-PROSPECTIVE LIFE

Období realizace: 1. 1. 2024 – 31. 12. 2033

Celkový rozpočet: 39 702 379 €, z toho výše příspěvku EU činí 60 %

Koordinující příjemce: Agentura ochrany přírody a krajiny ČR

Přidružený příjemce: Ministerstvo životního prostředí

Projekt nastavuje komplexní funkční systém aktivní druhové ochrany, který plně reflektuje legislativu a strategie EU týkající se biodiverzity. Nastavení probíhá především stanovením a rozvojem priorit v oblasti ochrany ohrožených druhů formou nástrojů aktivní péče dle Koncepce aktivních nástrojů druhové ochrany v ČR 2023-2032 a jejich realizací. Základní cíle budou promítnuty do koncepčních dokumentů dalších politik se zapojením příslušných stakeholderů. Významná část projektu je věnována konkrétním ochrannářským opatřením ke zlepšení stavu ohrožených druhů nebo ke zvýšení akceptace chráněných druhů zapojených do „human-wildlife conflict“. Nedílnou součástí projektu je i zvyšování povědomí veřejnosti a porozumění otázkám ochrany biologické rozmanitosti. V neposlední řadě bude dosaženo efektivnějšího nastavení celého národního systému financování druhové ochrany v ČR.

Projekt cílí na čtyři identifikované problematické oblasti:

- 1) **Nedostatečné zohlednění závazků EU** v oblasti ochrany biologické diverzity v národních strategických dokumentech a nedostatek konkrétních prováděcích dokumentů.
- 2) **Nedostatečné naplňování** předchozí Koncepce záchranných programů z hlediska **množství realizovaných aktivních nástrojů druhové ochrany a plnění jejich cílů**.
- 3) **Nedostatečné zapojení**, odbornost a spolupráce **ostatních orgánů ochrany přírody**.
- 4) **Nedostatečné povědomí veřejnosti** o významu biologické rozmanitosti a její přímé zapojení do ochrany.

Projekt je definován jako strategický, zacílený na implementaci konkrétního strategického dokumentu v praxi. Základním strategickým dokumentem aktivní ochrany nejohroženějších druhů v ČR je [Koncepce aktivních nástrojů druhové ochrany v ČR 2023-2032](#) (dále jen „Koncepce“), jejíž realizace vychází ze Strategie ochrany biologické rozmanitosti České republiky (Strategie). Aktualizace Koncepce na období 2023-2032 stanovuje jasné cíle, harmonogram a seznamy druhů pro zpracování nástrojů aktivní druhové ochrany, kterými jsou záchranné programy, programy péče a regionální akční plány. Koncepce je páteřním dokumentem celého projektu Prospective LIFE, bude plně implementována v jeho průběhu a na základě jeho výsledků bude následně aktualizována.

V rámci navrhovaného projektu bude rovněž aktualizována Strategie ochrany biologické rozmanitosti České republiky na období 2026–2050, která bude **reflektovat Strategii EU v oblasti biologické rozmanitosti 2030 (BDS 2030)**, „Novou dohodu pro opylovače“ (2023), Revizi iniciativy EU týkající se opylovačů a další relevantní závazky EU v oblasti biologické rozmanitosti.

Projekt má stanovené vlastní cíle, kterých chce dosáhnout. Lze je rozdělit na cíle systémového charakteru, kde se jedná o fungování celkového konceptu druhové ochrany, a dále na cíle funkční, praktického zaměření.

Cíle projektu:

Systémové :

- 1) Implementace biodiverzitních EU závazků do národních strategií a předpisů
- 2) Revize financování aktivních nástrojů druhové ochrany
- 3) Rozvoj odborných znalostí a kompetencí orgánů ochrany přírody

Funkční:

- 4) Tvorba nových záchranných programů, programů péče a regionálních akčních plánů (ZP/PP/RAP) + realizace stávajících + realizace studií cílových druhů
- 5) Rozvoj spolupráce s ostatními orgány ochrany přírody
- 6) Zvýšení povědomí o důležitosti ochrany biodiverzity u veřejnosti a stakeholderů

Projekt Prospective LIFE tyto cíle naplňuje prostřednictvím 8 pracovních balíčků (Work Packages – WP) a 24 aktivit, které spolu úzce souvisí či se vzájemně doplňují. Zahrnují aktivity přípravné, prováděcí, monitorovací, osvětové a řídicí.

První fáze projektu (2024–2027) bude zahrnovat především přípravu a schválení nových aktivních nástrojů druhové ochrany (ZP/PP/RAP) a souběžně realizaci stávajících. Zároveň bude vytvořen nástroj pro nastavení adaptivního managementového cyklu s cílem optimalizovat prováděná opatření vedoucí k zastavení poklesu populace druhů nebo zlepšení stavu druhů. Do vnitrostátních strategií a politik budou začleněny evropské závazky v oblasti ochrany biologické rozmanitosti. Bude zpracován plán práce s veřejností v oblasti biodiverzity a další nástroje pro práci s veřejností. V neposlední řadě bude rozvíjena metodická a odborná podpora orgánů ochrany přírody.

Hlavní důraz ve **druhé fázi** projektu (2027–2030) bude kladen na realizaci nově zpracovaných ZP/PP/RAP. Bude aplikována a rozvíjena sada opatření pro komunikaci a práci s veřejností, zájmovými skupinami a zejména hospodáři, vlastníky a municipalitami. Zdokonalený systém metodické a odborné podpory OOP nabídne další semináře, školení a workshopy. Bude pokračovat práce na strategických dokumentech a jejich vyhodnocování. Průběžně budou sledovány možnosti využití dalších zdrojů při realizaci komplementárních projektů přispívajících k naplnění projektu Prospective LIFE a bude probíhat jejich samotná realizace.

V **závěrečné fázi** projektu (2030–2033) bude Koncepce plně implementována a její aktualizace bude připravena na příští desetileté období. Jednotlivé nástroje druhové ochrany budou mít stabilní realizační týmy, zavedenou, probíhající a financovanou realizaci navržených opatření. Díky aplikaci adaptivního managementového cyklu budou mít tyto nástroje optimalizovanou úroveň péče o jednotlivé druhy a jejich biotopy. Bude připravena mezinárodní konference pro sdílení know-how a diseminace výsledků, tématem bude druhová ochrana.

V průběhu celého projektu se oba příjemci budou podílet na osvětě a zvyšování povědomí v oblasti biodiverzity a její ochrany. Pracovníci obou partnerů se budou průběžně vzdělávat a zvyšovat svou odbornost. Samozřejmostí je zajištění propagace samotného projektu a tzv. síťování s jinými projekty, tedy výměna zkušeností a vědomostí s různými evropskými organizacemi, které ve svých zemích pracují na vlastních projektech financovaných z programu LIFE.

Seznam pracovních balíčků a aktivit projektu:

Pracovní balíček (WP)	Aktivity
WP1 Řízení projektu	T.1.1 Řízení projektu a monitoring jeho průběhu T.1.2 Budování kapacit projektového týmu T.1.3 Síťování s dalšími projekty
WP2 Přípravné a podpůrné aktivity	T.2.1 Tvorba odborných podkladů pro účinnější druhovou ochranu T.2.2 Příprava nových ZP a PP T.2.3 Příprava nových RAP T.2.4 Překlenutí znalostních mezer v biologii, ekologii, genetice cílových druhů, hodnocení stavu druhů a příčin ohrožení T.2.5 Vývoj a úprava modulu pro hodnocení dopadu prováděných managementových opatření na cílové druhy v rámci ISOP T.2.6 Příprava plánu práce s veřejností v oblasti biodiverzity a plánu komunikace tématu konfliktních druhů
WP3 Příprava a implementace vybraných strategických dokumentů	T.3.1 Začlenění evropských závazků do vybraných strategií a politik T.3.2 Rozvoj koncepčního přístupu k aktivní ochraně druhů na národní úrovni T.3.3 Revize finančních možností pro realizaci aktivních nástrojů druhové ochrany
WP4 Realizace programů včetně cílených komunikačních aktivit	T.4.1 Naplňování vybraných závazků v ochraně biodiverzity a druhové ochraně vyplývajících z národních strategií a politik T.4.2 Realizace schválených a nově vytvořených ZP T.4.3 Realizace schválených a nově vytvořených PP T.4.4 Realizace schválených a nově vytvořených RAP
WP5 Monitoring dopadů projektových činností	T.5.1 Nastavení adaptivního managementového cyklu (AMC) v rámci aktivních nástrojů druhové ochrany T.5.2 Sledování projektových indikátorů (KPIs)
WP6 Zvyšování povědomí veřejnosti a šíření výsledků	T.6.1 Zvyšování povědomí široké veřejnosti o významu ochrany druhů v souvislosti s ochranou biologické rozmanitosti T.6.2 Odborná podpora orgánů veřejné správy při ochraně biodiverzity
WP7 Koordinace a mobilizace komplementárních projektů	T.7.1 Koordinace a mobilizace komplementárních projektů T.7.2 Realizace komplementárních projektů
WP8 Zajištění udržitelnosti, opakovatelnosti a přenositelnosti výsledků projektu	T.8.1 Příprava After-LIFE plánu T.8.2 Činnosti k zajištění přenositelnosti a opakovatelnosti projektu